

Supreme Court of July 2, 2019 in case № 855/210/19]. Retrieved from: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82758839> [in Ukrainian].

7. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 8 bereznya 2021 roku u spravi № 855/16/21. (2021). [Judgment of the Supreme Court of 8 March 2021 in case № 855/16/21]. Retrieved from: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/95382389> [in Ukrainian].

8. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 30 chervnya 2019 roku u spravi № 855/187/19. (2019). [Judgment of the Supreme Court of 30 June 2019 in case № 855/187/19]. Retrieved from: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82716383> [in Ukrainian].

9. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 5 lypnya 2019 roku u spravi № 855/230/19. (2019). [Judgment of the Supreme Court of 5 July 2019 in case № 855/230/19]. Retrieved from: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/82858407> [in Ukrainian].

10. Postanova Verkhovnoho Sudu vid 3 zhovtnya 2020 roku u spravi № 855/61/20. (2020). [Judgment of the Supreme Court of 3 October 2020 in case № 855/61/20]. Retrieved from: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/91969624> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 13.04.2021

УДК 342.565.2

DOI: 10.36550/2522-9230-2021-10-19-24

Мілова Тетяна Миколаївна,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри державно-правових дисциплін та адміністративного права
Центральноукраїнського державного педагогічного університету
імені Володимира Винниченка
e-mail: tmilovanik@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-1480-6772>

ЮРИДИЧНА ПРИРОДА ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНОГО НАКАЗУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

Стаття присвячена характеристиці забезпечувального наказу як одного з актів Конституційного Суду України та практики його застосування. Зазначається, що запровадження даного виконавчого документа у практику органу конституційної юрисдикції зумовлено початком функціонування інституту конституційної скарги в Україні. Зауважено, що підставою для забезпечення конституційної скарги є необхідність запобігти незворотнім наслідкам, що можуть настати у зв'язку з виконанням остаточного судового рішення. Способом забезпечення конституційної скарги є встановлення тимчасової заборони вчиняти певну дію.

У статті аналізується перший забезпечувальний наказ Конституційного Суду України та висвітлюються дискусійні питання, які виникли після його видання. Особлива увага звернена на дослідження найбільш суттєвих проблем, пов'язаних з законодавчим закріпленням та функціонуванням інституту забезпечувального наказу. Проаналізовано питання щодо органів Конституційного Суду України, уповноважених видавати забезпечувальний наказ. Зазначено, що поряд з Великою палатою є доцільним наділення даним правом і Сенати, оскільки вони є основним суб'єктом розгляду конституційних скарг. Колегіям пропонується надати право виходити з невідкладною ініціативою до Сенатів щодо вирішення питання про видання забезпечувального наказу у разі виникнення достатніх підстав. Визначено проблемні аспекти чинного законодавства щодо формулювання підстави для забезпечення конституційної скарги. Розглянута така ознака як «незворотність» наслідків як підстава видання забезпечувального наказу. При аналізі наслідку виконання рішення суду під кутом його зворотності, звернена увага на проміжний характер таких наслідків, тобто частково зворотних. Рекомендовано закріпити за суб'єктом права на конституційну скаргу права звертатись до Конституційного Суду України із відповідним клопотанням про забезпечення конституційної скарги.

Під час розкриття означеної проблематики було проаналізовано відповідні законопроекти, спрямовані на удосконалення юридичної природи забезпечувального наказу у практиці Конституційного Суду України.

Зауважено, що інститут забезпечувального наказу Конституційного Суду України потребує подальшого дослідження, обґрунтування ключових аспектів відповідної законодавчої регламентації та доцільного практичного застосування.

Ключові слова: Конституційний Суд України, акти Конституційного Суду України, забезпечувальний наказ, конституційна скарга.

Milova T. LEGAL NATURE OF THE SECURITY ORDER OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF UKRAINE

The article is devoted to the characteristics of the security order as one of the acts of the Constitutional Court of Ukraine and the practice of its application. It has been noted that the introduction of this executive document into the practice of the body

of constitutional jurisdiction is due to the beginning of the functioning of the institute of constitutional complaint in Ukraine. Also it has been noted that the basis for securing a constitutional complaint is the need to prevent the irreversible consequences that may occur in connection with the execution of the final court decision. The way to ensure a constitutional complaint is to establish a temporary ban on certain actions.

The article analyzes the first security order of the Constitutional Court of Ukraine and highlights the debatable issues that arose after its publication. Particular attention has been paid to the study of the most significant problems related to the legislative consolidation and functioning of the institution of the security order. The issues concerning the authorities of the Constitutional Court of Ukraine authorized to issue a security order have been analyzed. It has been stated that, along with the Grand Chamber, it is expedient to grant this right to the Senate, as they are the main subject of consideration of constitutional complaints. The boards are invited to give the right to take an immediate initiative to the senates to resolve the issue of issuing a precautionary order in case of sufficient grounds.

The problematic aspects of the current legislation on the formulation of the grounds for securing a constitutional complaint have been identified. Such a feature as the "irreversibility" of the consequences as the basis for issuing a security order is considered. In analyzing the consequences of the execution of a court decision from the point of view of its reversibility, attention is paid to the intermediate nature of such consequences, is partially reversible. It has been recommended to grant the subject of the right to a constitutional complaint the right to apply to the Constitutional Court of Ukraine with a corresponding petition to secure a constitutional complaint.

During the disclosure of this issue, the relevant bills aimed at improving the legal nature of the security order in the practice of the Constitutional Court of Ukraine have been analyzed.

It has been noted that the institution of the security order of the Constitutional Court of Ukraine needs further research, substantiation of key aspects of the relevant legislation and appropriate practical application.

Key words: Constitutional Court of Ukraine, acts of the Constitutional Court of Ukraine, security order, constitutional complaint.

Постановка проблеми. В системі актів Конституційного Суду України особливе місце займає забезпечувальний наказ. Його запровадження у практику органу конституційної юрисдикції пов'язане з функціонуванням інституту конституційної скарги в Україні. Означений вид актів викликає науковий інтерес у контексті не лише діяльності Конституційного Суду України – органу, що не належить до судової гілки влади, але й у частині взаємодії Конституційного Суду України з судами загальної юрисдикції, взаємовпливу та незалежності. Так, наділення Конституційного Суду України правозахисною функцією у свою чергу ставить питання щодо забезпечення взаємної незалежності органу конституційної юрисдикції та судової системи. Право Конституційного Суду України видавати забезпечувальний наказ, тобто тимчасово забороняти вчиняти певну дію, пов'язану з виконанням остаточного судового рішення, потенційно може призвести до порушення принципу відокремлення і незалежності Конституційного Суду України від судової влади. Отже, дослідження юридичної природи забезпечувального наказу Конституційного Суду України як виконавчого документа є актуальним та потребує окремого наукового висвітлення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика видання забезпечувального наказу як виконавчого акту Конституційного Суду України розглядається науковцями у контексті запровадження та функціонування інституту конституційної скарги. Загальну характеристику забезпечувального наказу поряд з іншими актами органу конституційної юрисдикції зустрічаємо в працях А. Головіна, М. Гульгата, В. Кампо, С. Петкова, В. Федоренка, В. Шаповала, Д. Шарова та інших.

Видання Конституційним Судом України першого забезпечувального наказу у квітні 2019 року поклало початок гострій науковій дискусії щодо юридичної природи забезпечувального наказу та видання ряду наукових тез, статей за авторством С. Дусановського, О. Водянікова, Л. Наливайко, Л. Семишовського, Д. Терлецького, О. Чепік-Тригубенко та інших авторів. Крім того, у 2020-2021 рр. до парламенту подано ряд законопроектів, які містять пропозиції щодо удосконалення законодавчої регламентації видання забезпечувального наказу Конституційним Судом України. Наявність ряду наукових досліджень не є достатньою та зумовлює потребу у подальшому дослідженні інституту забезпечувального наказу у практиці органу конституційної юрисдикції в Україні.

Метою статті є теоретико-правове дослідження юридичної природи забезпечувального наказу як виконавчого документа Конституційного Суду України та практики його застосування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Закон України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року у ч. 1 ст. 83 вказує на такі акти Конституційного Суду України як рішення, висновки, ухвали та забезпечувальні накази [1]. Висвітлення особливостей та порядку видання забезпечувального наказу як виконавчого документа має важливе значення, оскільки його вперше запроваджено у вітчизняну практику конституційного правосуддя у контексті функціонування саме інституту конституційної скарги. Так, особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України має право на подання конституційної скарги до органу конституційної юрисдикції згідно ст. 151-1 Конституції України [2]. Зауважимо, що підставою для забезпечення конституційної скарги є необхідність запобігти незворотнім наслідкам, що можуть настати у зв'язку з виконанням остаточного судового рішення. Способом забезпечення конституційної скарги є встановлення тимчасової заборони вчиняти певну дію.

Згідно до ч. 1 ст. 78 Закону України «Про Конституційний Суд України» забезпечувальний наказ може видати Велика палата Суду лише з власної ініціативи та у виняткових випадках. Забезпечувальний

наказ втрачає чинність з дня ухвалення рішення або постановлення ухвали про закриття конституційного провадження у справі. У той же час, Велика палата не може зупинити дію або скасувати виданий забезпечувальний наказ до закінчення провадження у справі за поданою конституційною скаргою [1].

Вперше своє право на видання забезпечувального наказу Конституційний Суд України використав 16 квітня 2019 року при розгляді конституційної скарги Дерменжи А.В. щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, другої статті 23 Закону України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 року № 898-IV. Велика палата Конституційного Суду України вжила заходів щодо забезпечення цієї конституційної скарги шляхом видання забезпечувального наказу [3].

Конституційний Суд України наголошує, що суб'єкт права на конституційну скаргу звернувся до Суду з клопотанням видати забезпечувальний наказ з метою запобігання незворотнім наслідкам, що можуть настати у зв'язку з виконанням остаточного судового рішення у його справі. Автор клопотання стверджує, що у разі виконання остаточного судового рішення, яким звернено стягнення на його квартиру, він та його родина фактично опиняться «на вулиці без житла та без коштів» [3]. «З метою запобігання незворотнім наслідкам, що можуть настати у зв'язку з виконанням остаточного судового рішення у справі Дерменжи А.В., та з огляду на винятковість випадку, що розглядається, Конституційний Суд України вважає за необхідне вжити заходів щодо забезпечення конституційної скарги Дерменжи А.В. шляхом видання забезпечувального наказу», – вказується у виконавчому документі [3]. Таким чином, забезпечувальний наказ встановлює заборону здійснювати звернення стягнення на предмет іпотеки – квартиру, що належить Дерменжи А.В.

Втрачає чинність цей наказ з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення по суті або постановлення ним ухвали про закриття конституційного провадження у цій справі. Забігаючи наперед, зауважимо, що це відбулося 14 липня 2020 р. з прийняттям відповідного Рішення Конституційним Судом України [4], згідно з яким визнано положення відповідних положень законодавства конституційними та закрито конституційне провадження на підставі п. 4 ст. 62 «Про Конституційний Суд України» [1].

Правомірність видання забезпечувального наказу в даному конкретному випадку є неоднозначним та викликало дискусії. Так, національний радник з юридичних питань, керівник відділу верховенства права Координатора проєктів ОБСЄ в Україні О. Водянніков зауважує, що в саму концепцію забезпечувального наказу закладена ідея запобігти незворотнім наслідкам. Таких наслідків немає, якщо можливий, наприклад, поворот виконання згідно процесуального законодавства. Тому, у даному випадку, зауважує автор, якщо Конституційний Суд України визнає неконституційність застосованого у справі скаржника положення закону, суди мають переглянути відповідні рішення. Наслідком може бути повернення квартири чи виплата відповідної компенсації. Тобто відсутній ключовий елемент незворотності наслідків [5].

На думку ж Л. Семишоцького, від застосування спірних положень закону про іпотеку можуть настати «незворотні наслідки» не тільки для скаржника, а й для інших громадян, які так само програли судові спори через дію вірогідно неконституційних норм. Але ж і закон, і Конституція – одні для всіх. Принаймні винятків із цього правила не встановлено. І якщо закон може порушувати конституційні гарантії стосовно одного громадянина, чому він має застосовуватися стосовно усіх інших? Тепер Суд з подачі законодавця фактично підштовхує всіх інших громадян звернутися з аналогічними конституційними скаргами, які розраховуватимуть, що Конституційний Суд так само ввімкне червоне світло перед виконавчими провадженнями, що стосуються їхнього житла. Урешті-решт конституційний захист не може мати персональний характер, а конституційні гарантії повинні поширюватися на всіх громадян як норми прямої дії. Інакше верховенство права обійде стороною тих, хто не встиг або не мав можливості поскаржитися до Конституційного Суду. А подібна вибірковість може дискредитувати новий інститут конституційної скарги як ефективний інструмент захисту [6].

Вказаний забезпечувальний наказ Конституційного Суду України порушує цілий ряд проблемних питань щодо функціонування Конституційного Суду України і судової системи. Зокрема, як вірно зазначає О. Водянніков, можливість зупинити виконання остаточного судового рішення шляхом прийняття забезпечувального наказу є тим інструментом, який входить у протиріччя з принципом відокремлення і незалежності Конституційного Суду України від судової влади. Але таке протиріччя вирішується на користь такого інструменту лише тоді, коли виникають ризики настання незворотних наслідків для гарантованих Конституцією прав і свобод. Адже при вирішенні конфлікту між принципом, що відокремлює Конституційний Суд України від судової влади, і принципом ефективності конституційних прав і свобод, перевага має надаватися саме останньому. Крім того, наслідком обраного Конституційним Судом України підходу є те, що він перетворюється на четверту інстанцію судової системи, а також по суті визнає нездатність загальних судів виправити порушення конституційних прав навіть у простих справах [5]. На жаль, такі висновки не позбавлені логіки, оскільки механізм застосування забезпечувального наказу у вітчизняному законодавстві прописаний не чітко та породжує ряд гостро дискусійних аспектів.

По-перше, проблемним видається питання щодо органу Конституційного Суду України, уповноваженого видавати забезпечувальний наказ. Чинним законодавством право видавати забезпечувальний наказ надано Великій палаті Суду, яка визначає на власний розсуд винятковість того чи іншого випадку. У той же час ч. 1 ст. 46 Регламенту Конституційного Суду України [7] не містить вказівки на «власну ініціативу» Великої палати у виданні забезпечувального наказу. Ймовірно це зумовлено тим, що

основним суб'єктом розгляду конституційних скарг є сенати, а рішення щодо відкриття відповідного провадження приймаються колегіями. Тому й ініціатива за наявності підстав має бути саме означених структурних підрозділів, які володіють усіма матеріалами справи.

Часткове усунення означеного недоліку містить проєкт Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо посилення незалежності та підвищення ефективності функціонування Конституційного Суду України» від 3 квітня 2020 р. № 3300 [8], який пропонує нову редакцію ч. 1 ст. 78, що передбачає надання права видавати забезпечувальні накази з власної ініціативи як Великій палаті, так і Сенату. Проте відсутність вказівки на винятковість означених дій та будь-яких уточнень щодо механізму видання забезпечувального наказу вважаємо суттєвим недоліком означеного проєкту.

Інший законопроект «Про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України» від 06.01.2021 р. №4533 [9], ініціатором якого є Р.Павленко та інші народні депутати, пропонує більш розгорнуту регламентацію механізму видання забезпечувального наказу органом конституційної юрисдикції. Так, згідно до абз. 2 ч. 4 ст. 30 Проєкту, питання про забезпечення конституційної скарги вирішується Сенатом або Великою палатою, на розгляді яких перебуває конституційна скарга [9]. Акцентується, що заходи щодо забезпечення конституційної скарги вживаються судом у виняткових випадках. Такий підхід вважаємо більш доцільним, враховуючи той факт, що основним органом розгляду конституційних скарг є Сенати. Звичайно, такий підхід не позбавлений певних ризиків, на яких наголошується у Висновку Головного науково-експертного управління [10]. Зокрема, у Висновку зазначається: «...у проєкті по суті пропонується, щоб забезпечувальний наказ став звичайним інструментом конституційного провадження, а рівень прийняття рішення щодо його видання (Сенатом, тобто, шістьма судьями від імені КСУ) знижується. Зазначена новела є, щонайменше, дискусійною, адже забезпечувальний наказ не може бути звичайним і широко застосовуваним інструментом роботи КСУ» [10]. На нашу думку, варто не погодитись з таким твердженням, оскільки вказівка на винятковість таких випадків повинна стати стримуючим фактором у широкому застосуванні забезпечувального наказу Конституційним Судом України.

Дискусійним видається положення абз. 3 ч. 4 ст. 30 вказаного Проєкту № 4533, щодо наділення Колегій, у разі потреби невідкладного запобігання наслідкам і шкоді, передбаченим ч.2 ст. 30, правом вирішувати питання про тимчасове забезпечення конституційної скарги під час відкриття конституційного провадження з одночасним невідкладним переданням вирішення питання про забезпечення скарги на розгляд Сенату [9].

Ініціатори законопроекту уточнюють, що забезпечення конституційної скарги, прийняте Колегією, діє протягом одного місяця з дня прийняття забезпечувального наказу та втрачає силу за спливом цього строку або в разі прийняття Сенатом чи Великою палатою ухвали про відмову у забезпеченні конституційної скарги (з моменту, який настане першим) (абз. 3 ч. 4 ст. 30 Проєкту) [9].

На нашу думку, такий підхід занадто розширює повноваження Конституційного Суду України у частині забезпечення провадження по справі за конституційною скаргою та не є доцільним. У разі широкого застосування вказаного повноваження Колегіями, може мати місце розбалансування судової системи в Україні. Цілком достатнім, з огляду на винятковість прийняття забезпечувальних наказів, мало б стати невідкладне передання Колегією вирішення питання про видання забезпечувального наказу на розгляд Сенату у разі виникнення достатніх підстав. У такому разі, Колегія не позбавляється ініціативи у забезпеченні провадження по справі, проте остаточне рішення щодо прийняття забезпечувального наказу залишають за собою Сенати та Велика палата.

По-друге, проблемним видається формулювання підстави для забезпечення конституційної скарги. У чинному законодавстві відсутній навіть приблизний перелік можливих випадків або їх характерні ознаки, характер, які потребують тимчасової заборони вчиняти певні дії. Така ознака як «незворотність» наслідків несе в собі досить розмитий оціночний характер, та означає не можливість розвинути у зворотному напрямку. При аналізі наслідку виконання рішення суду під кутом його зворотності, варто зауважити, що часто-густо має місце проміжний характер таких наслідків, тобто частково зворотні. До таких наслідків можна віднести певні види тілесних ушкоджень, різну екологічну шкоду, окремі випадки майнової шкоди. Так, у випадку майнової шкоди, коли предметом є певне майно, то мова якраз може йти про частково зворотні наслідки, якщо говорити у контексті можливості повернення права у першопочатковому стані.

Серед однозначно незворотних наслідків мова може йти про шкоду для життя та, як правило, фізичного чи психічного здоров'я особи; екстрадицію до третьої країни, де особа може зазнати катувань чи смертної кари; окремі незворотні негативні наслідки для довкілля, в тому числі для безпечності життєдіяльності людей та їхнього здоров'я, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, клімату, ландшафту, природних територій та об'єктів, історичних пам'яток, об'єктів культурної спадщини; тощо [5].

У ч. 2 ст. 30 Проєкту Закону України «Про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України» наголошується, що підставою для забезпечення конституційної скарги є необхідність запобігти незворотнім наслідкам і завданню суб'єкту права на конституційну скаргу непоправної шкоди, якщо такі наслідки можуть настати у зв'язку з виконанням остаточного судового рішення [9]. Такий підхід дещо розширює підстави для забезпечення конституційної скарги, проте, не розкриває ключові ознаки понять «незворотніх наслідків» та «непоправної шкоди». З огляду на майбутню

практику застосування забезпечувального наказу видається доцільним прописати у чинному законодавстві орієнтовний перелік таких випадків, ключові ознаки підстав для забезпечення конституційної скарги, або зобов'язати Конституційний Суд України ґрунтовно мотивувати своє рішення у забезпечувальному наказі.

По-третє, чинним законодавством суб'єкт права на конституційну скаргу не наділений правом звертатись із відповідним клопотанням про забезпечення конституційної скарги, хоча, як вірно зауважує С. Дусановський [11], відсутність прямої заборони не позбавляє заявника у тексті скарги ставити питання про необхідність вжиття забезпечувальних заходів. Позитивною нормою законопроекту «Про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України» вважаємо саме положення, про те що забезпечення конституційної скарги може бути вжито не лише з власної ініціативи Конституційного Суду України, але й за клопотанням суб'єкта права на конституційну скаргу (абз. 1 ч. 4 ст.30 Проекту) [9]. В будь-якому випадку, подання конституційної скарги не призводить до автоматичного зупинення виконання остаточного рішення суду.

Висновки. Таким чином, запроваджений інститут конституційної скарги обумовлює необхідність подальшого удосконалення інституту тимчасової заборони вчиняти певні дії шляхом видання забезпечувального наказу. Розширення ж практики прийняття забезпечувальних наказів Конституційним Судом України з огляду на чинне законодавство може порушити баланс між діяльністю органу конституційної юрисдикції та судовою системою України. Існуючі законодавчі проекти лише частково усувають законодавчі недоліки щодо закріплення юридичної природи та механізму функціонування забезпечувального наказу у практиці Конституційного Суду України. Це питання потребує подальшого системного міжгалузевго наукового дослідження, обґрунтування ключових аспектів відповідної законодавчої регламентації та доцільного практичного застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 р. №2136-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.
2. Конституція України від 28.06.1996 р.; в ред. від 03.09.2019 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/254k/96-vr>
3. Забезпечувальний наказ Конституційного Суду України про вжиття заходів стосовно забезпечення конституційної скарги Дерменжи Андрія Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, другої статті 23 Закону України «Про іпотеку» від 5 червня 2003 року № 898-IV. Від 16.04.2019 р. № 1-зп/2019. URL: http://www.ccu.gov.ua/docs-search?tid=All&date_filter%5Bvalue%5D%5Bdate%5D=&body_value=&field_textindex_value=дерменжи&field_speaker_value=
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Дерменжи Андрія Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частин першої, другої статті 23 Закону України «Про іпотеку». Від 14.07.2020 р. № 8-р/2020. URL: http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/8_p_2020n.pdf
5. Водянніков О. Забезпечувальний наказ КСУ: щось пішло не так. URL: https://lb.ua/blog/oleksandr_vodennikov/424996_zabezpechuvalniy_nakaz_ksu_shchos.html.
6. Семишоцький Л. Перший наказ «глевкий»: КС вирішив, що конституційний захист може бути персональним. *Закон і Бізнес*. 2019. № 15 (1417). URL: https://zib.com.ua/ua/print/137329-ks_virishiv_scho_konstituciyniy_zahist_mozhe_buti_personalni.html
7. Про Регламент Конституційного Суду України : Постанова Конституційного Суду України від 22.02.2018 № 1-пс/2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001710-18>
8. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо посилення незалежності та підвищення ефективності функціонування Конституційного Суду України» від 03.04.2020 р. №3300. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68526
9. Проект Закону України «Про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України» від 06.01.2021 р. №4533. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70801
10. Висновок на проект Закону України «Про процедуру розгляду справ і виконання рішень Конституційного Суду України» від 06.01.2021 №4533; від 27.01.2021 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70801
11. Дусановський С. Чи зупиняє конституційна скарга виконання рішення суду: аналіз Закону. URL : <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/8/11/163270.htm>

REFERENCES:

1. Pro Konstytutsiyniy Sud Ukrainy: Zakon Ukrainy №2136-VIII. [On the Constitutional Court of Ukraine: Law of Ukraine №2136-VIII]. (2017, July 13). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 35, 376 [in Ukrainian].
2. Konstytutsiia Ukrainy. [Constitution of Ukraine]. (1996, June 28). Retrieved from: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/254k/96-vr> [in Ukrainian].
3. Zabezpechuvalniy nakaz Konstytutsiynoho Sudu Ukrainy pro vzhittia zakhodiv stosovno zabezpechennia konstytutsiynoi skarhy Dermenzhy Andriia Viktorovycha shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiynosti) polozhen chastyn pershoi, druhoi statii 23 Zakonu Ukrainy «Pro ipoteku» vid 5 chervnia 2003 roku № 898-IV. [Provisional order of the Constitutional Court of Ukraine on taking measures to ensure the

constitutional complaint of Andriy Viktorovych Dermenzha regarding the constitutionality of the provisions of parts one and two of Article 23 of the Law of Ukraine “On Mortgage” of June 5, 2003 № 898-IV]. (2019). Retrieved from: http://www.ccu.gov.ua/docs-search?tid=All&date_filter%5Bvalue%5D%5Bdate%5D=&body_value=&field_t_extindex_value=dermenzhy&field_speaker_value [in Ukrainian].

4. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinoiu skarhoiu Dermenzhy Andriia Viktorovycha shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) polozhen chastyn pershoi, druhoi statti 23 Zakonu Ukrainy «Pro ipoteku» № 8-r/2020. [Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the constitutional complaint of Dermenzha Andriy Viktorovych regarding the compliance of the Constitution of Ukraine (constitutionality) with the provisions of parts one and two of Article 23 of the Law of Ukraine “On Mortgage”]. (2020, July 14). Retrieved from: http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/8_p_2020n.pdf [in Ukrainian].

5. Vodiannikov, O. Zabezpechuvalni nakaz KSU: shchos pishlo ne tak. [Security order of the CCU: something went wrong]. Retrieved from: https://lb.ua/blog/oleksandr_vodennikov/424996_zabezpechuvalni_nakaz_ksu_shchos.html [in Ukrainian].

6. Semyshtskyi, L. (2019). Pershyi nakaz «hlevkyi»: KS vyrishyv, shcho konstytutsiinyi zakhyst mozhe buty personalnym. [The first order "ghevky": the Constitutional Court decided that the constitutional protection can be personal]. *Zakon i Biznes*, № 15 (1417). Retrieved from: https://zib.com.ua/ua/print/137329-ks_virishiv_scho_konstituciyniy_zahist_mozhe_but_personalni.html [in Ukrainian].

7. Pro Rehlament Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy : Postanova Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 22.02.2018 № 1-ps/2018. [On the Rules of Procedure of the Constitutional Court of Ukraine: Resolution of the Constitutional Court of Ukraine of 22.02.2018 № 1-ps/2018]. (2018). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001710-18> [in Ukrainian].

8. Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro Konstytutsiinyi Sud Ukrainy» shchodo posylenia nezalezhnosti ta pidvyshchennia efektyvosti funktsionuvannia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy» vid 03.04.2020 r. №3300. [Draft Law of Ukraine “On Amendments to the Law of Ukraine“ On the Constitutional Court of Ukraine ”on Strengthening Independence and Improving the Efficiency of the Functioning of the Constitutional Court of Ukraine” of April 3, 2020]. (2020). Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68526 [in Ukrainian].

9. Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro protseduru rozghliadu sprav i vykonannia rishen Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy» vid 06.01.2021 r. №4533. [Draft Law of Ukraine “On the Procedure for Consideration of Cases and Execution of Decisions of the Constitutional Court of Ukraine” of January 6, 2021 №4533]. (2021). Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70801 [in Ukrainian].

10. Vysnovok na proiekt Zakonu Ukrainy «Pro protseduru rozghliadu sprav i vykonannia rishen Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy» vid 06.01.2021 №4533; vid 27.01.2021 r. [Opinion on the draft Law of Ukraine "On the procedure for consideration of cases and execution of decisions of the Constitutional Court of Ukraine" dated 06.01.2021 №4533; from 27.01.2021]. (2021). Retrieved from: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70801 [in Ukrainian].

11. Dusanovskyi, S. (2017). Chy zupyniaie konstytutsiina skarha vykonannia rishennia sudu: analiz Zakonu. [Does a constitutional complaint stop the execution of a court decision: an analysis of the Law]. Retrieved from: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/8/11/163270.htm> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 14.04.2021